

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og baggrund

Lovforslaget har til formål at ophæve revisionsbestemmelsen i § 11 i lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven, tjenestemandsløven og forskellige andre love (Rekruttering af dommere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer som følge af oprettelse af en domstolsstyrelse mv.).

Ved denne ændringslov blev der med virkning fra den 1. juli 1999 indsat en bestemmelse i retsplejelovens § 44 c, hvorefter justitsministeren kan meddele advokater midlertidig beskikkelse som landsdommere eller byretsdommere i en periode på 3 måneder (såkaldte korttidskonstitutioner) som et supplement til den konstitutionsperiode på ca. 9 måneder, som efter retsplejelovens § 42, stk. 4, og § 44 b normalt er en forudsætning for at blive udnævnt som dommer.

Ordningsen med korttidskonstitution af advokater blev indført som led i målsætningen om en bredere rekruttering til domstolene og har særligt til formål at søge at fjerne de barrierer, der hidtil har været for i videre omfang at rekruttere advokater som dommere. Ordningen har således til formål at give interesserede advokater mulighed for at stifte bekendtskab med domstolsarbejdet for en kortere periode uden derved at forpligte sig til at gennemføre de fulde 9 måneders uddannelseskonstitution i landsretten, som en dommerudnævnelse normalt forudsætter. Vælger advokaten efter en korttidskonstitution at søge en ordinær uddannelseskonstitution i landsretten, vil den efterfølgende konstitutionsperiode efter omstændighederne kunne begrænses til 6 måneder.

Ved etableringen af ordningen blev det forudsat, at ordningen primært skulle omfatte landsretterne og de største byretter, dvs. præsidentledede og eventuelt visse administrerende embeder. Det blev endvidere forudsat, at advokater under deres virke som konstituerede fuldtidsdommere deponerede deres advokatbestilling i konstitutionsperioden.

I forbindelse med høringen over lovforslaget gav Østre Landsret udtryk for betænkelighed ved at åbne mulighed for, at advokater i en kortere periode kunne blive konstitueret som dommere, idet landsretten navnlig henviste til, at forslaget kunne svække vedkommende rets autoritet, og at det ikke harmonerede særlig godt med intentionerne om at fremme domstolenes selvstændighed og markere dette udadtil.

På den baggrund blev ordningen i første omgang etableret som en forsøgsordning i en periode på 3 år, idet der var tale om en nyskabelse, og idet det på forhånd var meget vanskeligt at bedømme, i hvilken udstrækning ordningen ville give anledning til problemer i praksis. Det fremgår således af lovens § 11, at justitsministeren i folketingsåret 2002/03 skal fremsætte forslag til en revision af retsplejelovens § 44 c med henblik på at tage stilling til, hvorledes en permanent ordning i givet fald skal udformes.

Spørgsmålet om revision af retsplejelovens § 44 c vedrørende midlertidig beskikkelse af advokater som landsdommere eller byretsdommere har været sendt til høring hos en række myndigheder og organisationer, der generelt har anbefalet, at ordningen gøres permanent.

Det foreslås derfor, at revisionsbestemmelsen i § 11 i lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven, tjenestemandsløven og forskellige andre love (Rekruttering af dommere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer som følge af oprettelse af en domstolsstyrelse mv.) ophæves.

Herudover foreslås en mindre ændring i retsplejelovens § 505, således at adgangen til at kære afgørelser om erstatning og godtgørelse efter retsplejelovens § 505, stk. 4, overføres fra justitsministeren til Domstolsstyrelsen. Ændringen er en konsekvens af, at Domstolsstyrelsen siden 1. juli 1999 har varetaget domstolenes bevillingsmæssige og administrative forhold, hvorunder sådanne sager blandt andet hører.